

Uredništvo
in upravnistvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska petit-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:

za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 67.

V Ljubljani v torek, 24. marcija 1885.

Tečaj II.

Cesarja Ferdinanda severna železnica.

Z Dunaja, 21. marcija.

Danes se je v državni zbornici pričela debata o drugi pogodbi s severno železnico. Ne treba posebnega divinatoričnega duha, da se razpravi, katera bode obsegala vsaj tri seje, prorokuje obilo hrupnih prizorov. Iz taktičnih razlogov so se levičarji na enkrat prelevili v skrajne pristaše brezobzirnega poddržavljenja. Vse njih časopisje, izvzemši jedino „Neue freie Presse“, katera se je baje pre-dobro bila seznanila s polnimi jasli dotičnega delničarskega društva, zagnalo je po sprejetem navodu jednoglasni klic, češ, kedor se ne ogreje za podržavljenje te proge, plačan je izdajalec, kupljen mameluk. Vedoma so se širili krivi nazori o finančnih uspehih, ki se dadó pričakovati od takó daleč segajoče go-spodarske akcije. Občinstvo, slabo poučeno in prena-glo v svoji sodbi, šlo je v istini na limanice lokavim tičarjem. Vsaj to velja o nemškem prebivalstvu. Žal, da so tudi dru-god se dali prevarati premetenim levičarskim kolovodjem, in da se je celó med Slovenci našel kratkoviden dnevník, ki je pisaril v vladni predlogi sovražnem zmislu ter se spuščal v razpravljanje težavnega vprašanja, katero se mu vender odteguje vsled njegovega pomanjkljivega stvarnega znanja. Stvari stojé dandanes na tem, da nikdo pro-rokovati ne more, bode-li vladna predloga, oziroma nasvet železničnega odseka, kateri jo predru-gači v nekaterih bistvenih točkah, ve-čino zadobil v državnem zboru ali ne.

Razmerje je namreč táko, da je levica kompaktno združena v protivji proti odsekovi-m nasvetom. Na svojo bojno zastavo zapisala je sedaj gaslo: Brezpogojno podržavlje-nje severne železnice. Pač je nekoliko

levičarjev, kateri so se v železničnem odseku upirali skrajnim nazorom svojih somišljenikov, na pr. Schaub in Weeber, ali klubovi ve-čini ne bodo nasprotovali, k večjemu, da se glasovanju odtegujejo. Na desni strani so Čehi, Poljaki in Hohenwartov klub složni v tem, da bodo podpirali vlado tudi v tej važni zadevi; Liechtensteinov klub se baje še ni odločil, ali v opozicijskem taboru računajo na podporo njegovo, in med govorniki proti odsekovi-mu predlogu vpisana sta tudi knez Al. Liech-tenstein in Lienbacher. O članih Coro-ninijevega kluba se pripoveduje, da bodo tudi oni glasovali z desnico. Če je to istina, potem se je vender nadejati, da prodere predlog odsekov večine ter da se pogodba sklene s severno železnico, katera bode veljavna 55 let, tedaj do leta 1940. Ako se pa Coroninjeva stranka združi z levičarji, potem je usoda tudi tega pogodbinega načrta uže za naprej dolo-čena, in vladi ne preostaje drugega, nego skušati, da pôtem posebne, *ad hoc* sklenene eksproprijacijske postave v svojo last dobí najvažnejšo avstrijsko železnico.

Sicer se ni čuditi, da so se levičarski na-zori gledé severne železnice dokaj prikupili zlasti dunajskemu občinstvu. Ravnateljstvo te železnice gledalo je preveč na korist delni-čarjev, premalo na opravičene terjatve prebi-valstva, in zaradi tega nakupičilo se je sovra-štvo proti temu zavodu. Sploh pa, če po-mislimo, da delnice severne železnice v no-minelni vrednosti 1000 gl. star. den. danes še stojé v kurzem listu zaznamovane s 2476 gl., je kaj naravno, da se marsikomu jako primerno vidi, da država svojo oblastno roko stegne po tem plenu ter dragoceni objekt meni nič, tebi nič v svojo mavho potisne. „Toliko smo uže podržavili pasivnih želez-nič, zakaj se ne bi jedenkrat okoristili tudi s kakim aktivnim podjetjem“ — tako argu-mentujejo pristaši podržavljenja, in njih vab-

ljive besede se pazno poslušajo med velikim občinstvom.

In vender se jednostransko to stališče dá ovreči s pravnimi in gospodarstvenimi raz-logi. S pravnimi, trdimo, kajti merodajna mora biti vender tudi za državo ona listina, s kojo se je l. 1836 delniškemu društvu se-verne železnice podelil oni privilegij, kateri poteče bodoče leto. V § 10. se obljubuje pod-jetnikom izrečno, da se jim podaljša privilegij, ako se sami za to ogle-sijo ter, ako je njih podjetje ko-ristij donašalo javnosti. Kedo pa more trditi, da severna železnica sploh nobenega dobrodejnega vpliva imela ni za Dunaj in za obrtne pokrajine sileške in moravske, da se ji sedaj koncesija podaljšati ne sme, ker je škodovala gospodarskemu razvoju avstrijske stolnice in dotičnih dežel? Res je, da takrat v Avstriji niti pojma imeli niso o važnosti železničnih podjetij, res tedaj, da je ta passus pravi unicum, ali država je vender v tem ne-kako zastavila svojo besedo, dala je neko pra-vico delničarjem, in če do pravde pride, še ni gotovo, kaj da porekó sodniki navzlic Schmerlingovemu mnenji o taki samovoljni interpretaciji.

Toda recimo, da zmaga v državni zbor-nici opozicija in da se zavrže odsekov pred-log, kateremu je poročevalec, odlični poljski poslanec dr. Bilinski, dodal temeljito vo-dilno poročilo. Kaj potem? Na podlagi ob-stoječih zakonov se nič ne bode dalo ukre-niti; zaman iščeš v občnem zakoniku ali v kaki specialni postavi določbo, katero bi dr-žava mogla uporabljati proti temu železnič-nemu podjetju. Treba tedaj, da se za ta po-samezni slučaj zakon sklene. Signatura temu zakonu bode državni *Sic volo, sic jubeo*, in kedo nam je porok, da se sličen način, kateri živo spomina na zloglasne *bills of attainder* angleške ustavne zgodovine, ne upo-

Listek.

Črnogorska nevesta.

(Izvirna novela. Spisal J. Bedének.)

(Dalje.)

V zraku zabrenči in pred lajtenantom zapraši svinčenka na tleh, in prah se vzdigne v kolobarji in koj potem je bil čuti pók.

„Ha, kaj je to bilo? Gotovo dobro po-merjena, toda nekoliko preslaba svinčenka iz puške iz obližja. Lajtenant je imel komaj to-liko časa, da se je ozrl, ko zagleda lovsko patroljo, ki je prignala junaškega in krepkega mladeniča, in ker je patrolja lajtenanta za-pazila, mu ga oddá in zopet dalje odide.

Vjetnik je bil zale postave in duhovitega in pogumnega obraza, kolikor se je pri svitu bakelj in blede lune razločiti dalo. Iz oči se mu je žaril pogum in najvišja stopinja nebo-jčnosti. Roke so mu bile na hrbtu zvezane, in sicer tako, da se je komaj ganiti zamogel.

Mladi lajtenant ga pelje na stran, kjer je hotel sam z njim govoriti. „Nesrečnež,“ ga na-govori, „kaj te je semkaj pripeljalo?“

Ogleda si ga med tem natančneje in dobro se mu je bilo zatajevati, da ni začudenja glasno naznanil. „Janko, ti si, ti moraš biti,

kateraga je krvoločna usoda v moje roke po-slati morala. Za božjo voljo, prijatelj, kako semkaj prideš? Saj menda vender nisi v zvezi s sovražnikom?“

Janko Jugovič je bil, ki mu je to veljalo. Ta mu odgovori: „Da, kakor me tukaj vi-diš!“

Mladi lajtenant ga še dalje na stran pelje, tako da ju nihče ni poslušati zamogel ter ga oprosti spon.

Janko vzdihne in reče: „Hvala ti, Miro-slav, da si me oprostil verig! Stori z mano, kar se ti poljubi, tebi se ne bode čisto nič branil! Celó smrt iz tvoje roke mi podana, bi mi ne bila bridka in sramotna!“

„Janko, prijatelj, ne govori mi tako! Sam ne veš, s kako težavo in bridkostjo se tukaj bojujem in v vrsti stojim, katera me na morišče lastnih bratov pelje. Dobro si za-pomni, kar ti bodem povedal! Na levi od tukaj ni nobenih čet, glej da tukaj le izgineš. Ne smem te dalje zadrževati, tako zaradi tebe kakor tudi zavoljo samega sebe ne! Opazila bi se pri bateriji moja daljša nenavzočnost. Srečno prekorači mejo in — z Bogom!“ Miro-slav mu srčno roko stisne in odhiti.

Janko gleda za odhajajočim s solznim očesom. „Biagosrčni mladenič,“ mrmlja Črno-gorec, „naj bi mi večna milost kmalu trenotek

doživeti dala, v katerem bi bil vstani ti tvojo velikodušnost in nesebičnost povrniti. Kakova bratovska ljubezen, kakošno blago srce! Kedo bi slutil pod okorno vojaško suknjo tako ču-tečo notranjost? Dvojnato hvalo sem ti dolžan! Samožrtvovalno si oni dan sestri moji življenje in čast rešil, in danes zopet meni tako veliko-dušno brez vsakih pogojev prostost podaril. Ne bodem te pozabil!“ In Janko zbeži v skalovje.

IV. Pri studencu.

„V naročje tvoje, ljubljena Pavlina, Položil bodem za smrt trdnó glávo. Kjer odpočijem, zbršem iz spomina Si dneve žale in noči težavo! Pogled, poljub tvoj, deva sladkomila, Spomine grenke bosta mi splaknila.“

Uže je nekaj dnij zbežalo po poti vsega zel-meljskega v neizvirljivo večnost od tistega usodepolnega večera v Kotoru, ko je iz topov strel začetek in naskok vstašev naznanil, ko so trobente in rogovi avstrijske vojake klicale nad dalmatinske vstaše — ko je necega jutra zala, nenavadno bleda črnogorska devojka po-časnih korakov dospela do studenca, nam zna-nega iz prvega poglavja. Poznamo jo, akoravno ima čisto nasprotno barvana lica, kakor nek-daj. Blede devojka je zala Milica, hčerka

trebi povsodi tam, kjer država, oziroma vladujoča stranka, hoče doseči svoje posebne namere? Elementarne podlage pravnega čuta bi se omajale, v Avstriji ne bi več odločeval obstoječi zakon, temveč strankarsko samohotje, in za tako etično izgubo tudi pridobljeni milijoni niso primerna odškodnina.

Pa niti tega ne moremo trditi, da se bo s podržavljenjem severne železnice dosegel Bog zna kak materialen dobiček. Ekspropriacija vršila se bode po sodnijski cenitvi in razsodbi, in kedo nam prevzame poročstvo, da odkupnina ne bode draga, neprimerno draga? Da bi država po preteku dotičnega privilegija se polastila privilegiranih prog za slepo ceno, da bi severno železnico kupila, kakor se kupuje staro železje na starinarskem trgu, tega pač noben resen politik ne misli. Celó Herbst se je v svojem vsekako znamenitem govoru, s katerim je otvoril današnjo debato ter utemeljeval predlog odsekov manjšine, postavil na to stališče, da bode za vsako delnico državi plačati 2500 gld. Nad 74 000 je teh delnic, vsaka po 2500 gld., v istini svota, katera utegne preglavico delati denarnemu ministru! Dragó bode tedaj država morala plačati svojo novo lastnino, velikansk kapital se bode moral obrestovati, potem pa se ob enem zahtevajo — nizki tarifi! Na ta način se utegne pripetiti, da se severna železnica, kakor je česki zastopnik Hladík dobro poudarjal, celó v pasivno podjetje spremeni ter da bode davkoplačevalec s svojimi krvavimi novci moral zalagati železnično upravo in škodo trpeti zaradi tega, da bomo mi Dunajčani cenejši premog dobivali.

Poleg tega je še pomisliti, da, kakor skušnje učé, država vedno dražje administruje, nego zasebni podjetnik. Severna železnica pa je dosihmal bila pravi vzgled štedljive, čestokrat celo tesnosrčne in umazane uprave, brezobzirna nasproti lastnim uradnikom. Kakor hitro jo država vzame v svojo režijo, poskóčile bodo upravne potreščine, in oni kolosalni dohodki, o katerih sanjarijo navdušeni pristaši podržavljenja, skrčili se bodo in izginili, kakor pomladanski sneg v gorkem jugu. In kaj potem?!

Da je železnični odsek kolikor mogoče koncesij skušal pridobiti javnemu interesu povodom podaljšane privilegija, je vseskozi jasno. Dolžnosti in bremena, katera je severna železnica prevzela, reprezentujejo vsega vkup po vladnem računu 67 milijonov gld., in to je naposled vendar tudi faktor, na katerega se je ozirati poklicanim parlamentnim krogom. Temu gotovemu dobičku se odrečemo, kakor hitro se spustimo v ono negotovo akcijo, koja sedaj iz zgolj političnih uzrokov in ozirov na

bodoče volitve nasvetujejo levičarji. Po našem mnenju tedaj drugega ne kaže, nego da se sprejme načrt pogodbe, nasvetovan po odsekov večini, potem pa na to dela, da se konkurenca napravi severni železnici ter na ta način njena dividenda zmanjša. V ta namen pa je neizogibno sredstvo zgradba onega prekopa, kateri bode vezal Odro z Moravo in Donavo in obrtnim sileškim in moravskim pokrajinam preskrbel ceno tovarnino za njih vozno blago do avstrijske stolnice. L. 1940 bomo potem izdatno ceneje se lahko polastili te proge, nego bi to mogoče bilo, ako se severna železnica podržavi uže danes.

Še en razlog pa nas sili, da se vsaj mi Slovenci ne moremo ogrevati za levičarske nasvete v tem velevažnem vprašanju. Tudi pri tej priliki je dokazal „Slov. Narod“, da so mu domače koristi deveta briga, da jih ne razume ali razumeti neče. Podržavljenje severne železnice absorbiralo bode finančne sile naše države vsaj za dolgih deset let. Mi pa smo prisiljeni, računati s temi denarnimi silami, sicer nikdar ne dobimo ne prepotrebne dolenske železnice, niti one proge, katera bode Rudolfovo progo vezala s tržaškim pristaniščem. In tedaj moramo uže z ozirom na materialni dobiček naše zanemarjene domovine prav srčno želeti, da pri glasovanju o severni železnici ne proderó levičarske nakane.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Državni zbor nadaljuje debato o predlogi gledé severne železnice. Med govorniki za predlogo bil je tudi naš poslanec O. Breza njegov govor podali bomo pozneje. — V poslanskih krogih se misli, da se bode debata o severni železnici dokončala do četrтка.

Omenili smo v jednom članku, na kako nečuvno predrzen način je napadal Knotz v državnem zboru vlado, in izrekli smo uže tedaj z vso gotovostjo, da njegovi rojaki ne bodo delili njegovih nazorov. In to se je uže zgodilo. Od premnogih občin na nemškem Českem poslalo je uže svoje proteste proti Knotzovim izjavam; v protestih teh izreka se z ostrimi besedami obsodba, in narod se odločno izraža, da neče imeti nikake zveze več z njim.

Tuje dežele.

Nemški cesar Viljem praznoval je včeraj svoj 89. rojstveni dan. Častitljivi starček ozira se lahko s ponosom na prošle dneve življenja svojega, porabil je je plodonosno:

niti moralo! — O Miroslav, Miroslav, kako rada bi mesto tebe trpela, kar si uže pretrpel in še trpiš. Zakaj mi ni to dano? Vender — kar je v moji moči, pomagala ti bodem!“

Počasi in skrbno mu odpné vojaško sukno, in listnica se strklja iz nje k nogam. Prestreljena je bila.

Milica se je groze stresla, da se ne dá popisati. Listnico je nosil na levi prsni strani, o Bog, če mu je mrzli svinec srce, to blago in plemenito srce poškoval! Toda ne! saj bi sicer več ne mogel živeti.

Srajca je bila rudeča in napojena s krvijo, ki je še vedno iz rane curljala. Tudi srajco mu ljubeče dekle odpne, in lehka ali prečudno lepa sramežljiva rudečica ji na licih zazori, ko krvavečo rano nekoliko pod levo prsno stranijo ugleda. Ni se obotavljala, temveč izvleče svoj robec iz žepa in ga raztrga na več manjših kosčkov; potem odtrga daljši kos od svojega snegobelega krila, ga namoči v studencu in z njim rano onemoglemu izmije. Platneni kos zopet izpere, ga razpuli na niti, jih položi na izmito, zevajočo rano in jo s zvezanimi deli svojega robca, kolikor je listnica dopustila, poveže ter zopet lahno njegove uže se nekoliko barvajoče ustnice poljubi. Solzé so ji kapale na njegovo blede lice, in počasi je odprl trudno oko. Pogled nepopisljive ra-

Nemčija postala je v notranjem močna in jedina in Nemčija stoji nasproti evropskim velesilam v prijaznem razmerji, osebno v prijaznem razmerji z Avstrijo. Pomenljivega tega dneva smejo se veseliti vsi evropski narodi, cesar Viljem skrbel je za evropski mir, katerega blagodejni vpliv uživa vsa Evropa.

V italijanski zbornici obravnavalo se je v soboto agrarno vprašanje. Depretis je izjavil, da ne vzprejme povišanja carin na žito. Stavilo se je tudi več vprašanj zaradi nemirov na vseučiliščih.

Iz Rima se poroča: Papež izrazil se je nekaterim možem nasproti o cerkveno-političnih razmerah v Nemčiji obširno ter dejal, da ima veliko skrb za to, da bi se razmere z Nemčijo poravnale; se vé da more Rim samo do gotove meje dati koncesije. Izrekel pa je naidejo, da se bodo razmere konečno vendar ugodno rešile.

Iz Macedonije dohajajo še vedno vesti o ponavljajočih se nemirih, da, o bojih. Takó se poroča, da se je združila tolpa 120 Arnautov, kateri so imeli uže več prask s turškimi četami. Ta tolpa pa ni tolpa navadnih vstašev, to so marveč roparji, kateri so izvršili uže več ropov pri tamošnjih Bolgarih.

Iz Madrida se poroča, da je v senatu minister za vnanje zadeve izjavil, da Španija navzlic velikim interesom v sueškem prekopu ni dobila vabila h konferenci, katera se bode v kratkem sešla v Parizu. Če Španija dobi povabilo, poslala bode zastopnika s programom miru in sloge.

Iz Suakima se z dné 23. t. m. poroča: Več pešpolkov podalo se je včeraj zjutraj na pot proti Tamaju. Obilo vstašev skušalo je z gričev pri Hasheenu ovirati pešce, a bili so tepeni ter izgubili mnogo mož. Pri Tamaju vršila se je zopet bitka, v kateri so se vstaši po jednournem boji in obilih izgubah umaknili. Angleži so izgubili 26 mrtvih in 33 ranjenih.

Iz Sudana se poroča, da je nastopil tam nekov zamorski knez Omduli Batu, kateri se hoče postaviti Mahdiju nasproti. V vasi Mirl, na severu od Gondokara, nabral si je ta knez čet okolo sebe, proglasil se kraljem ter si osvojil dve mesti ob Nilu, Dok in Nebok. Zamorski načelniki v okolici, kateri ne upajo več, da se ustanovi zopet egiptovsko vladarstvo, pripoznali so ga vladarjem. Omduli Batu gre s svojimi četami proti jezeru Victoria-Nyanca, da si tam ležeče ozemlje osvoji.

dosti, združen z neizmerno bolestjo, ga zadene iz Miličinih oči.

„Miroslav, moj Miroslav“, bile so edine besede, ki jih je jokajoče dekle spregovoriti zamoglo.

„Ti — si — angelj — moj?“ vpraša s tihim glasom in besedo za besedo izgovarjaje častnik. „Ah, Milica — je li — mogoče, da se — tukaj najdeva? Od angeljev blóžjih obdano videl sem te na moji strani sloneti, ko sem od vseh zapuščen tukaj ležal.“

Zopet zapre oči in z velikim trudom levico na prsi spravi in si rano z njo zatisne. Velike bolečine slikale so se mu na bledem obrazu.

In vboga nesrečna deklica ni se mogla zdržati, da ne bi bila zopet vročega poljuba na njegova ustna pritislila!

Častnik zopet oči odpre in slabim glasom šepetá: „Kje sem?“

„Tukaj, v naročji svoje Milice, ki te ne bode nikdar več zapustila, ki je pripravljena, vsak trenutek svoje življenje tvojemu žrtvovati. Oh, Miroslav, sedaj si moj, moj na večno!“ ihti zala deklica.

„Milica, ako me ljubiš, daj mi vode, žejin sem, silno žejin. Ogenj gori v meni, da ti ga ne morem popisati!“

Kakor obstreljena srna mlada deklica k višku pláne, a žalostno glavo pobesi, kajti

črnogorska. Komaj se je njena noga zelenega parobka dotaknila, v katerega središči šumljajoči studenček izvira, obstane, kakor bi jo bila nevidna sila zadržala. Oči ji obstojé na tamkaj po dolgem stegneno telo uprte. Ležal je tamkaj avstrijsk vojak.

Nepopisljivo hudo postane mladi Črnogorki pri srci in tesno ji je, kakor še nikoli poprej. Strahotni vsklik bilo je vse, kar je storiti zamogla in vender sama ni še vedela zakaj.

Približa se nesrečnežu in pri prvem pogledu v njegov obraz žalostno zavpije ter se na njegovi strani zgrudi.

„Ah, takega te moram zopet najti moj srčno ljubljeni, moj nepozabljivi Miroslav, in tukaj, na tem mestu, tako daleč od ljudi in zapuščenega od celega sveta, rop grozovite smrti. Oj, da sem to doživela!“

Živo in strastno poljubi blede ustnice ležečega trupla in takoj ji zažari žarek tolaživne nade na licih, kajti blede ustna niso mrzla.

Sladka nada, da nesrečni se živi, vzbudi se ji enako svitlemu plamenu v prsih.

Uho položi na njegove prsi in dobro čuti deklica, da srce Miroslavu še vtriplje.

„O Bog, še živi! On živi, o bodi mi ti-sočkrat zahvaljena brezkončna večna milost! Ohrani mi ga o dobrotljivi oče nebeški, ne zahtevaj še mladega življenja, prelepo, premlado, preljubeznivo je še, da bi uže vgas-

Dopisi.

Z Dolenjskega, 22. marcija. (Izv. dop.)
Kakor mrzlopoltna kača vile so se pretekli teden zopet kolone trodelnega članka po predalih radikalnega dnevnika. A to ni bil na čvrsto zavest polne moči vpr nasprotnik, ki je „proti odgovarjal“ deželnemu poslancu dolenjskih mest; to ni prepričevalno razvijanje zdravih nazorov, to ni pobijanje jedrnatega „odgovora“ prof. Šukljeja — nego neopasno sikanje modrasa je, kader mu stoji peta na tilniku. Sicer razpira strupene zobe, a jedino orožje njegovo ne škoduje več. — S smešno ničemurnostjo dviga dopisnik „zadnje kupo“ ter se ponaša kot „še vedno neimenovani“, kakor da bi ime nepobitno silo dajalo njegovemu spisu. Ne igraj z gromom, kedor nima strele! — To je pravi pravcati način njegovih somišljenikov, ki jim ni mari vsebina besed, ker jim zadostuje vedeti, kedo da jih je izgovoril, da izreko potem Salomonško razsodbo. — Na drugi strani mož pač spoznava lastni položaj, v katerem je vsled korenitega „odgovora“ prof. Šukljeja ter uvideva, da se mu je „zadnji pot posloviti“. Tako nam pokaže svoj spis sam kot zadnje vzplapanje pojemajoče lučice. Lučice pravimo, kajti kedor ima resignacijo tako pri roki, kakor otrok solze, zazdel se pač tudi lastni stranki ne bo kot cerkvena luč. — Svoje nazore sicer imenuje utrjene, a manjka mu možka vztrajnost jih zagovarjati in ne zaupa toliko v sé ter svojih nazorov moč, veljavo in istinitost, da bi z njimi s poštenim naporom pridobil „katerega Šukljejevih prijateljev“, dasi tem dozdevno celo politično prepričanje odreka! Na to nam je pač pristaviti, da, kdor tako sodi čvrst del svojega naroda, položaja nikakor ne pozna in ne more se smatrati resnim.

In s kakovo logiko korači dopisnik „Slov. Narodu“ preko odgovora našega deželnega poslanca! Ako je on v resnici „pravdosrednik“, tedaj je pač najbolje storil, da zakriva svoje ime, kajti s svojim pismom označil se je tako, da bi na njegovi podlagi pač ne pridobil možatih klijentov.

Ozirali smo se v predstojećem le na nikakor ne oblastni vvod protiodgovora ter razznali avtorja tolikanj, da se nam ne zdi vredno razgledati puhlo besedičenje in gnjusno grdenje, ki stvarja tvarino spisa. Kdor je imel toliko potrpljenja, da ga je prebral, ovrgel je ob jednem prazna njegova očitanja.

Kako smešen pa je konec čudovitemu protiodgovoru! Tu se neresni dopisnik zadnjikrat razkorači in s proroškim glasom dovtipno zažuga deželnemu poslancu dolenjskih mest: „Počakajte, morda Vam iz Krškega kaj tele-

fonujejo!? Po tem Vam bodo izražene simpatije vseh volilcev.“ Tu imamo v resnici novost, ki se še ni pisala nikjer. Krčani so tedaj poklicani tolmači mišljenja volilcev vseh dolenjskih mest!

Kolikanj nevaležni pa so za častni mandat, ki jim ga je podelil iz lastne oblasti močno prorok! Iz najboljšega vira namreč vemo, da so odlični zagovorniki radikalne politike v Krškem o protiodgovoru izrekli sodbo, ki mu je vse drugo, le — laskava ne!

Iz Kamne Gorice, 22. marcija. (Izv. dop.)
Danes huda burja brije; s snegom mede, kakor bi se imela najhujši zima začeti; pa ker je uže 22. dan marcija, tolažimo se s starim pregovorom: „Sušec z repom vije“. To nas zelo tolaži, ker mislimo si, da bomo imeli v par dneh zopet lepo vreme.

Da bi bil le prihodnji četrtek lep! Ta dan je za našo šolsko mladino pomenljiv, spomina vreden praznik. Dobili smo prekrasno šolsko zastavo. Darovala jo je tukajšnji ljudski šoli milostna gospa Adelheid, Viljelinina Tomanova, soproga blagorodnega gospoda Antona Tomana, veletrgovca v Trstu in posestnika v Kamni Gorici. Zastava je prekrasno delo, izdelano na Dunaji, s podobami na vsaki strani: sv. Barbara in Jezus blagoslovi mater. Ima tri krasne trakove, belo, modro, rudeče, bogato z zlatom vezene. Prihodnji četrtek se bode v cerkvi blagoslovila in na praznik vstajenja Gospodovega nesla se bode uže v sprevedu, ako bode vreme ugodno. Natančneje poročilo o slovesnosti poslali bomo pozneje. — (Prosimo! Ured.)

Razne vesti.

— (Umor diplomata.) Pred tednom dni vstrelila je japonskega poslanika pri nizozemski vladil Sakurado njegova ljubica. Sakurada bil je mož kakih štirideset let. Zastopal je prej svojo vlado v Bruslju in se je seznanil tam z mlado Belginjo, Jeanne Marie Sorette, hčerjo nekega ondotnega rokodelca. Bila je krasna blondina, stara komaj devetnajst let. Mladenki dopadalo je zelo, da se je Japanec toliko zanimal zanj, da-si pri vsej ljubeznivosti ni bil nič manj nego lep v evropskem našem zmislu, ampak je bil v vsakem oziru pravi pravcati Japanec. Ona visoke postave in vitka, a on majhen in slaboten možiček. Mlada Belginja sledila je svojemu ljubčku v Haag, kjer ji je ta stanovanje preskrbel. Med tem pa, ko si je lepa blondina na skrivnem domišljevala, da jo bode japonski nje častilec vzela za ženo, ohladila se je njemu ljubezen do nje bolj in bolj, takó, da ji je nekega dne izjavil, da je ne mara več. Strašen vihar se je vzdignil sedaj zoper vbozega

ranjenega oficirja v našo hišo. Tukaj, dobro veš, da ne sme ostati, umreti bi moral!

Bogdan si oficirja ogleda in — obledi. Mrtvaška polt ga je oblila.

„Kako si do tega oficirja prišla?“ boječe deklico popraša.

„Bogdan, sedaj ni časa za taka vprašanja, pozneje, pozneje ti bodem vse povedala, vse razložila. Prosim te, če si mi bil kedaj pravi prijatelj, če občutiš le še iskrico tistega čutila v svojem srcu, o katerem si mi nekdanj tako živo pripovedaval, tak me slušaj! Zarotim te pri najsvetejšem, kar imaš, požuri se, glej da dobiva kje kaka nosila, na katerih bi nesrečnega od tukaj dalje spraviti zamogla. Vsako minuto nama lahko umrje, in naj bi zadela božja kazen zaradi lenobe in malomarnosti.“

„Avstrijanec je, toraj naš nasprotnik, s katerim se bojujemo. Kaj koristi, kaj škoduje, naj živi ali pa umrje!“

„Nikdar te nisem še slišala tako govoriti, odkar te poznam, Bogdan! Naj bo, kdor hoče, nesrečen je dovelj in potrebuje čez vso mero človeške pomoči. Le poglej, kako od vsega sveta zapuščen, od svojih milih oddaljen tukaj v samotni se s smrtjo bojuje, ko morebiti njegova siva mamica daleč tam kje za gorami v njegovi domovini bridke solze po njem toči. Najsvetejša naša dolžnost je, da

Japanca, ki se je še povečkal, ko ji je povedal, da je uže zdavnaj oženjen in da je oče več otrok. Od tega trenutka mislila je na to, kako bi se maščevala. Sakurada postal se je sedaj na potovanje v Holandijo, a ljubica sledila mu je tja v spremstvu mladega svojega brata, ki se je izdal za njenega slugo. V Goudi sešla se je z nezvestim na kolodvoru. Na videz spravila sta se tu in podala sta se polna prijaznosti eden proti drugemu skupaj v Rotterdam. Ona je od tukaj še poslala pismo z denarjem na svoje sorodnike v Bruselj in potem vzela sta si skupaj prenočišče v enem prvih hotelov v Rotterdamu. O polnoči vsplašil je strel natakaje, ki so takoj leteli v sobo japonskega poslanca. Tu dobili so Sekurado v krvi na postelji ležečega. Mlada morilka sprožila mu je bila revolver v desno senco, takó, da je takoj mrtev ostal. Skočila je potem iz postelje ter skušala z bodalcem prerezati si žile, pa se je le malo poškodovala. Ko jo je policija prišla, ostala je čisto hladnokrvna in je še zdaj kazala žensko svojo gizdavost. Ko so ji namreč obrisali obraz, ker je bila krvava, ni hotela iti iz sobe, dokler ji niso prinesli obraznega praška, da si je z njim lica naprasila. Videti je, da jo je k temu dejanji bolj privedla gizdavost, nego ljubosumnost.

— (Plačilo kitajskih vojakov.) V raznih državah so razni načini, kako se vojakom mezda izplačuje. V Franciji in Italiji plačuje se vsacih pet dni, v Nemčiji vsacih deset dni, v Španiji le redkoma, a v Turčiji celo malokrat. V Kitajski pa se mezda deli vsak mesec enkrat. Kitajski vojak preskrbljuje se sam, vlada se le malo meni za to. Sicer pa mu to ne prizadeva nikakih težav, ker živi izključljivo le od riža in izda za hrano cel mesec komaj tretjino svojega plačila, ki znaša en „tael“ in ima vrednost kakih 30 frankov. Vse drugo porabi za obleko in druge male potrebe. Dan pred izplačevanjem mezde podasta se en stotnik in en podčastnik k nemu štabnemu častniku, kateri jima izroči, kolikor je treba, nekovanega srebra. „Nebeška država“ namreč nima kovanega denarja in delitev mezde je tedaj še bolj komplcirana, nego način, kako se tam vojska vodi. Eno celo noč ima kapitan s svojimi častniki in podčastniki opraviti s tehtanjem in deljenjem srebra. Ker se postopa z veliko natančnostjo, mora se časih razkosati tako majhen del, kakor je od šivanke glavica. Vsak del zavije se potem v papir, na kojem je zapisano ime dotičnega vojaka. Drugi dan skliče se vse vojaštvo vkup, vsak dobi njemu odmerjen del in nazadnje zakliče podčastnik še: „Ima kedo kak ugovor?“ na kar se vojaki razidejo. S tem pa stvar še ni pri kraju. Vojaki leté sedaj k menjevalcem, ki jim dajo za vsaki „tael“ 1600 čisto majhnih in tankih ter na vrvice nabranih srebrnih penozov. S temi se potem opasejo in se podajo vsak v svoje stanovanje.

mu pomagava, kolikor mu največ pomagati zamoreva; brat naš je, Slovan je, Bogdan! Čuješ, Bogdan, ne obotavljaj se dalje, božja kazen bi te zadela tako gotovo, kakor živim!“

Bogdan premišljuje. „Veš kaj, Milica, zavoljo tebe storim, kar bi živi duši na svetu ne bil naredil. Podal se bodem v nevarnost in pojdem do avstrijskega tabora, da od tamkaj zdravnika semkaj privedem. Si-li zadovoljna?“

„Bogdan, jaz menim, bilo bi boljše, da ga koj v našo hišo neseva. Bog vé, kedaj bi zdravnik priti vtegnil, in če bi prišel? Ne veš li, ali ti bode verjel ali ne. Lahko si celo tvojo povest za komedijo misli, s katero ga meniš semkaj izvabiti.“

„Ne, tega ne bode storil! Saj se lahko presvedoči. Ne veš li, kako se oficir ime-
nuje?“

Milica prevdarja. „Da, pravi na to, Miroslav Radivoj!“

„Prav, zapomni si ime, in zdravnik naj potem povprašuje pri njegovem oddelku, ako bi ne hotel mojim besedam verjeti.“

„Dobro, dobro, le požuri se, ljubi Bogdan, da nam pomoč ne pride, kedar bo uže prepozno!“

„Na brzo svidanje,“ pravi Bogdan, ji stisne roko, se plašljivo na ležečega oficirja ozre in zgine med grmovjem.

(Dalje prihodnjič.)

nič ni imela, v čemur bi mu hladne pijače prinesla. Ozre se okolo in njegovo kapo zapazi. Vzame jo in napolni ter se podá zopet k milemu in mu ponudi hladilne pijače.

Miroslav je srkal hladno vodo na polna usta, in Milica mu podpira oslabiljeno glavo, da je zamogel lažje piti.

„Bog ti povrni, angelj moj. Sedaj več ne zahtevam!“ In vtrujen vpré še enkrat žalostno okó v skrbi polno dekle in — omahne.

In vbogo dekle je bilo zopet žalostno. Bila je takó daleč od človeške pomoči s svojim najmilejšim in najdražjim bitjem. Ali bi šla pomoči iskati? Kam? Ne, samega tukaj ne sme pustiti. Kaj ji je storiti. Prevdarja zdaj to, zdaj ono, a nič ji ni po volji. Slednjič je vender mislila nekaj pripravnega dobiti, ko za njo v grmovji zašumi in njen prijatelj Bogdan iz goščave s puško na rami, pištolama in handžarom za pasom stopi.

Vstrašil se je in čudenja obstal in zijal v objokano dekle.

„Ti tukaj Milica? Kako semkaj prideš?“

„O ne vprašaj, Bogdan, pozneje je čas k temu. Glej tukaj umirajočega oficirja, brez pomoči sem ga našla. Ako bi bila imela kedaj kaj pravice pri tebi si česa izprositi, tak je sedaj le ta trenutek tisti, da te prosim, kakor se Boga prosi, pomagaj mi, da spraviva

Domače stvari.

— (Cesarica v Proseku.) Našim čitateljem bode še znano, da je Nj. veličanstvo cesarica za svojega bivanja v Miramare napravila izlet v družbi princesinje Auersperg in dvorne dame gospodičine pl. Majlath v Prosek; da je tam prosila, naj se jej odpre mala cerkva, kjer je potem molila. Zdaj napravil je župnik gosp. Martelanec v Proseku v spomin na ta redki dogodek na ono klop, kjer je molila cesarica, naslednji napis v slovenščini: „Nepoznana pred altarjem Matere božje klečeča je naša premilostna cesarica Elizabeta dné 22. januarja 1885, dolgo časa in goreče molila.“ To je gotovo lep in primeren spomin na vesel dogodaj.

— (O potovanji cesarjeviča in cesaričine.) V nedeljo popoldne ob 5. uri vrnila sta se naša prestolonaslednika iz Cetinj v Kotor. Knez Nikola spremil ja je z vsem spremstvom do meje, kjer se je prisrčno poslovil. Princ Danilo peljal se je z visokima gostoma do Kotora. Takoj po prihodu v Kotor šla sta prestolonaslednika po mestu, si ogledala obe stolni cerkvi, ob 7. uri pa sta se zopet odpeljala.

— (Národna čitalnica v Ljubljani) priredi društveno besedo dné 29. marca 1885. Vspored: 1.) „Same zapreke.“ Gluma v jednem dejanji. Preložil Ivan Kalan. 2.) Weckl: „Pomladanska“, polu-zbor. 3.) Dvořák: „Zajeta“, dvospev; spremljuje na glasovirji gospodičina Jospina Khomova, poje zbor gospodičen. (Nov.) 4.) Nedvėd: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. (Nov.) 5.) Foerster: „Njega ni“, čveterospev; pojó gg. A. Razinger, Iv. Přibil, V. Valenta, Jos. Paternoster. 6. a) Nardini: „Larghetto“, a) Popper: „Maskenballscene“, violoncelo-solo; svira iz posebne prijaznosti gosp. Ph. Luka, spremljuje na glasovirji gospod vitez Ohm Janušovski. Začetek ob 8. uri zvečer. Pristop k „besedi“ imajo izključljivo le čast. p. t. društveniki čitalnice.

— („Matica Slovenska“) imela je dné 21. t. m. odborovo skupščino; udeležilo se je je 17 gospodov odbornikov, med temi dva vnana g. notar in deželni poslanec L. Svetec iz Litije ter notar in deželni poslanec Janko Kersnik z Brda. Razen književnih in gospodarstvenih zadev obravnavalo se je o oddaji tajnikove službe. Oddala se je služba Matičinega tajnika stalno na tri leta dozdanjemu začasnemu tajniku E. Lah. Tako je rešena zadeva, katera je prizadevala nekaterim „slovanskim“ gospodom toliko skrbi ter jih stala toliko nepotrebnih potov. „Matije Slovenski“ pa moramo odkrito srečo voščiti na pridobitvi takó spretnega in marljivega tajnika.

— (Gosp. Ljudovik Grilec,) po mnogih slikah uže poznati akademični slikar, kateri je tudi s pokojnim Wolfom slikal nazidne podobe na frančiškanski cerkvi v Ljubljani, odšel je pred kratkim na Laško, da dopolni in dovrši tam slikarske studije.

— (Sprememba posestva.) Hišo gospe Verande Zupančičeve na Starem trgu št. 1. kupil je včeraj na javni dražbi g. Fran Detter, trgovec v Ljubljani, za 25 500 gld.

— (Gozdni požar.) Dné 18. t. m. okolo 9. ure dopoldne nastal je ogenj v gozdu pod Tivolijem, kateri je lastina bratov Kozlerjev. Škode ni posebne, ker je na 70 štirjaških sežnjih zgorela le stila in trava. Delavci, kateri so opazili ogenj, so ga kmalu udušili.

— (Požarna kronika.) Iz Domžal se nam poroča: Dné 21. t. m. okolo šeste ure popoldne nastal je v skednji Frana Pavliča v Gornjih Domžalah ogenj, ki se je hitro razširil ter uničil dotično poslopje in ne daleč proč stoječo hišo Jospine Žaubel. Škoda ceni se pri enemu kot drugemu na 500 gld. Pavlič bil je zavarovan za 250 gld., a Žaubel samo za 200 gld. Zažgali so otroci, ki so se v skednju igrali. Da se ogenj še bolj ni razširil, zahvaliti se je požrtvovalnemu trudu domače požarne brambe.

— (Z Dolenjskega) se nam poroča, da g. Pečnik iz Krškega po raznih krajih išče in koplje starine z velikim uspehom. Preiskuje vso dolenjsko stran, zdaj stikuje po keltiških grobih in orodji okoli Mokronoga, Trebnjega, Žužemberka, zdaj zasleduje rimske napise in starine, novce

okoli nekdanjega „Noviodunuma“, okoli Št. Jarneja itd. Ljubljanski muzej je pa ta slovenski samouk zelo pomnožil.

— (Iz Krškega) se nam poroča: Naše bralno društvo je kaj hvalevredno društvo. Pevski zbor je namreč v društvenih prostorih 19. tega meseca priredil družbenikom kaj zanimivo pevsko zabavo. V strokovno presojo posameznih točk se ne morem spuščati, omenim le, da je tudi pod vodstvom novega pevovodje vse se izvajalo kaj točno in natančno. Slišali smo lepe zборе, čveterospeve, samospeve s spremljanjem na glasoviru in sviranje na gosli. Za ušesa omikanega občinstva je bil pač 19. t. m. kaj mikaven in prijeten večer. Lepa hvala pevcem in gospodičini pevki.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dubrovnik, 24. marca. V deputaciji, katera je v Gruži pozdravila avstrijska prestolonaslednika, bila so zastopana vsa veropovedanja iz Ercegovine. Istotako katoliški, pravoslavni in mohamedanski duhovenski dostojanstveniki, kakor tudi vplivne osebe izmed ercegovskega prebivalstva; med temi poznati pop Simunić, brata Mihai in Pero Radović, slednji sloviti vstaški vodja, katerega je cesar pred kratkim pomilostil, ker je slovesno obljubil podaništvo. Župan iz Mostara izražal je udanost vse Ercegovine ter izrekal željo, naj bi prestolonaslednika kmalu obiskala tudi Ercegovino. Cesarjevič zahvalil se je za izraženo udanost ter obljubil, da bode o tem poročal cesarju; cesarjevič govoril je v dežel-nem jeziku z vsakim posamičnim. Med navdušenimi „živio“-klici na cesarja in cesarsko obitelj poslovila se je deputacija.

Dunaj, 23. marca. „Fremdenblatt“ označuje tendenciozna poročila, katera pripovedajo o akcijah in o poželjenji po novih pridobitvah Avstro-Ogerske na balkanskem poluotoku kot neutemeljena ter jih še jedenkrat odločno zavrača. Nasprotno, vlada želi v soglasji s prebivalstvom mir in red.

Dunaj, 23. marca. Agrarni shod je sklenil, da se uvozna carina na poljedelske pridelke poviša, da se odpravi svoboda carine pri rumunskem žitu, koj ko preteče trgovska pogodba; sklenil je nadalje tudi, da predlaga, naj se spremeni tarif pri privatnih železnicah.

Levov, 23. marca. Iz nekaterih krajev, osebito iz Premysla, se poroča o veliki lakoti. Vlada pošilja denarno podporo v omenjene kraje. Na podstavi ministerskega pooblastila se bodo dajala brezobrestno posojila, da si prebivalstvo nakupi žita za setev v prihodnji pomladi.

New-York, 22. marca. Včeraj pogorel je Langham-hôtel v Chicagu. Več potovalcev je našlo smrt v ognji.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 24. marca.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	83.25
„ „ „ srebri	83.60
Zlata renta	108.80
5% avstr. renta	98.95
Delnice národne banke	863.—
Kreditne delnice	301.70
London 10 lir sterling	124.20
20 frankovec	9.79
Cekini c. kr.	5.81
100 drž. mark	60.55

Tujci.

Dné 22. marca.

Pri Maliči: pl. Krücl, c. kr. dvorni svėtnik; Polaček, Janek, Schreier, Baller in Jahn, trgovci, z Dunaja. — Kössler, nadzornik, iz Gradea. — Loy, Rauch, trgovca, in Moser, zasebnica, iz Kočevja. Pri Slonu: Liles, trgovec, z Dunaja. — Schepitz s sestro iz Trsta. — Dr. Pitamic iz Postojane. Pri Južnem kolodvoru: Sonnenfeld, trgovec, z Dunaja. — Povše, vodja, s soprogo, iz Gorice. — Ramovš, posestnik, iz Gó. Gamelnj. Pri Avstr. carji: Tujetsch, zasebnik, iz Idrije.

Umrli so:

Dné 20. marca. Josip Zupančič, postreščekov sin, 2 l., Hrenove ulice št. 6, ošpice.

V civilni bolnici:

Dné 21. marca. Alojzij Simončič, mizarski pomočnik, 25 l., jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
23. marc.	7. zjutraj	734.63	1.8	svzh. sl.	obl.	2.30
	2. pop.	732.66	6.4	„	„	„
	9. zvečer	731.21	4.2	„	„	sneg

Lepa darila

za velikonočne praznike.

Jerbašček, 4 $\frac{3}{4}$ kilogr. težak, skrbno vloženih 35 do 40 lepih, sladkih pomeranč za 1 gld. 75 kr. franko in s carino vred razpošiljava

Er. Gioppo

(38) 3—1

v Trstu, Via Belvedere št. 19.

Najboljša semena!

Velikanska pesa, velikansko korenje, prava, najboljša cesarska senošetna mešanica (trave in detelje), domača in nemška detelja, prava japonska ajda, ona, en malo gostejše sejana, za zeleno klajo posebno izvrstna, kakor tudi druga zanesljiva, kaljiva in najboljša semena priporoča po najnižji ceni

J. R. Paulin,

(35) 6—3

specerijski trgovec,

Pred škofijo št. 1, na voglu Špitalskih ulic

Važno za častnike in vojake!

Vojaške knjige

spisal Komel pl. Sočeban, ces. kr. stotnik, se dobivajo v bukvarni

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg na Kongresnem trgu št. 2:

Službovník za o. kr. vojstvo, I. in II. del, slovensko, po 30 kr.

Službovník za o. kr. vojstvo, II. del 30 kr., III. del 20 kr. (slovensko-nemški).

Garnizionska in stražna služba, 30 kr. (slovensko-nemški).

Bojna služba itd., 40 kr. (slovenski).

Slovnica vojaška, 1 gld.

Werndljeva puška (slovensko-nemški), 20 kr.

Pouk o zemljiščih (slovensko-nemški), 20 kr.

Osnova vojstva, 20 kr. (28) 5

Opiraje se na zaupanje

koje uživa naš „Pain-Expeller“ več nego 15 let, si smemo pač usojati, tudi iste vabiti, da ga poskusijo, kojim slednji ni še znan. Temu staremu osvedočenemu domačemu zdravilu nasproti je nepotrebna vsaka reklama, ker priporoča se sam, kakor bo pokazal poskus. Rabi pa ta „Pain-Expeller“ za drgnjenje zoper protin in revmatizem. Cena jedni steklenici 40 kr. in 70 kr.; prodaja se skoro v vseh lekarnah. — Zaradi ponarejanja zahteva naj se vselej „Richterjev Anker-Pain-Expeller“ ter ne sprejemlje nobena druga sorta. — F. Ad. Richter in drug., Dunaj. Glavna zaloga v lekarni „pri zlatem levu“, Praga, Nikolajev trg št. 7. (26) 5—2

Antirrheumon

pripravljan od G. Piccolija, lekarja „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Najboljše sredstvo zoper trganje, protin, otrpnenje čutnic, boleti v križi in prsih, revmatični glavo- in zoboból.

Steklenica 40 kr.

Naročila z dežele se nemudoma izvršujejo po pošti. (105) 15—12